

3/2024. (III. 28.) KKM utasítás

a vendégoktatói ösztöndíjprogram és a támogatás keretében finanszírozott vendégoktatói program működési szabályzatáról

A jogalkotásról szóló [2010. évi CXXX. törvény 23. § \(4\) bekezdés c\) pontjában](#) meghatározott jogkörömben eljárva, figyelemmel a vendégoktatói ösztöndíjprogram részletes szabályairól, valamint egyes külügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló [333/2017. \(XI. 9.\) Korm. rendelet 3. § e\) pont ea\) alpontjára és f\) pont fb\) alpontjára](#), a következő utasítást adom ki:

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. § (1) Az utasítás a vendégoktatói ösztöndíjprogram részletes szabályairól, valamint egyes külügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló [333/2017. \(XI. 9.\) Korm. rendelettel \(a továbbiakban: Korm. rendelet\)](#) és a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló 2016. évi LXXIII. törvénnyel (a továbbiakban: Külszoltv.) összhangban rögzíti a vendégoktatói ösztöndíjas jogviszony részletes szabályait.

(2) Az utasítás hatálya kiterjed

a) a kormányközi vagy külföldi államok oktatásért felelős minisztériumával kötött, illetve intézményközi megállapodások alapján a külpolitikáért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által, pályázati eljárás alapján kiválasztott és vendégoktatói ösztöndíjban részesülő külföldi felsőoktatási intézményekben, valamint külföldi magyar intézetben vendégoktatói feladatot ellátó vendégoktatókra és ingázó vendégoktatókra,

b) a vendégoktatói hálózat működtetésében részt vevő, a miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) által kormányzati szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott kormánytisztviselőkre és

c) a vendégoktatói feladatok ellátására meghirdetett pályázatokat elbíráló bizottság (a továbbiakban: Bizottság) elnökére és tagjaira.

2. § Az utasítás alkalmazásában

1. *támogatási megállapodás*: a Minisztérium, valamint a fogadóintézmény között határozott vagy határozatlan időre létrejött, a magyar nyelv és kultúra terjesztésére irányuló, a fogadóintézmény támogatására megkötött megállapodás;

2. *vendégoktatói ösztöndíjas jogviszony*: a [Korm. rendelet](#) szerinti, a magyar nyelv és kultúra oktatásának, megismertetésének és terjesztésének, valamint a külföldi hungarológiai kutatási és oktatási tevékenység ellátásának céljából létrejött jogviszony.

3. § (1) Az utasítás hatálya alá tartozó személyek feladataikat a kormányközi vagy külföldi államok oktatásért felelős minisztériumával kötött, illetve intézményközi megállapodások alapján, az 1. § (1) bekezdésében meghatározott jogszabályok és a Minisztérium belső szabályzatai figyelembevételével kötelesek ellátni.

(2) Az utasításban nem szabályozott kérdésekben a [Korm. rendelet](#)et és a Minisztérium belső szabályzatait kell megfelelően alkalmazni.

II. Fejezet

A VENDÉGOKTATÓI ÖSZTÖNDÍJPROGRAM SZAKASZAI, A BIZOTTSÁG

1. A vendégoktatói ösztöndíjprogram főbb szakaszai

4. § (1) A Minisztérium biztosítja a vendégoktatói ösztöndíjprogram (a továbbiakban: Ösztöndíjprogram) átláthatóságát, egységességét és objektív értékelhetőségét.

(2) Az Ösztöndíjprogram a következő fő szakaszokból áll:

- a) a pályázati eljárás lefolytatása,
- b) az ösztöndíjasok kiválasztása,
- c) a miniszter döntése az ösztöndíj odaítéléséről,
- d) a szerződés megkötése,
- e) az ösztöndíjasok tevékenységének ellátása,
- f) a szakmai beszámoló elkészítése,
- g) teljesítményértékelés, ellenőrzés.

5. § Az ingázó és a tartósan külföldi állomáshelyen tartózkodó vendégoktató ösztöndíjára vonatkozó eljárási szabályokat, feltételeket és határidőket a mindenkor pályázati felhívás tartalmazza, amelyet a Minisztérium vendégoktatói hálózat működtetését végző szervezeti egysége (a továbbiakban: Főosztály) készít elő.

2. A Bizottság működésének részletes szabályai

6. § (1) A [Korm. rendelet 5. § \(1\)–\(2\) bekezdés](#)ében foglaltakon túl a Bizottság három külső szakértő tagjára a magyar nyelv és kultúra hazai és külföldi oktatásában és terjesztésében elismert, magyar állampolgárságú, tudományos fokozattal rendelkező, legalább kétéves oktatói vagy kutatói múlttal rendelkező oktatók és kutatók közül a képzésekért, ösztöndíjprogramokért és tudománydiplomáciáért felelős helyettes államtitkár tesz javaslatot a miniszter részére.

(2) A Bizottság külső szakértő tagjai kinevezésük ideje alatt díjazásra jogosultak, amelynek mértéke bizottsági ülésenként a központi költségvetési törvényben meghatározott mindenkor köztisztviselői illetményalap 100%-a.

7. § (1) A Bizottság a [Korm. rendelet 5. § \(5\) bekezdés](#)ében foglaltakon túl gondoskodik üléseinek jegyzőkönyvben történő rögzítéséről.

(2) A Bizottság határozatképes, ha legalább négy tagja jelen van, és a jelen lévő tagok több mint fele belső tag.

(3) A Bizottságban a belső tagot helyettesítő személy jogai és kötelezettségei a belső tagéval azonosak.

(4) A Bizottságban a külső szakértő tag nem helyettesíthető.

(5) A Bizottság határozatait egyszerű többséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(6) A Bizottság működésének további részletes szabályait a Bizottság ügyrendje tartalmazza.

III. Fejezet

AZ ÖSZTÖNDÍJPROGRAM SZAKMAI IRÁNYÍTÁSA

8. § Az Ösztöndíjprogram szakmai irányításáért a Főosztály felel.

9. § A Főosztály az Ösztöndíjprogram szakmai irányítása keretében

a) meghatározza a külföldi vendégoktatói hálózat működésének és működtetésének irányelveit, és részt vesz azok megvalósításában;

b) a Minisztérium illetékes szervezeti egységeivel koordinációs feladatot lát el a vendégoktatói hálózat működtetése vonatkozásában;

c) évente szakmai konferenciát és továbbképzést szervez a vendégoktatók részére;

d) a vendégoktatók által elvégzett feladatokat áttekinti, értékeli, azok alapján havi teljesítésigazolást állít ki, és éves teljesítményértékelést végez.

IV. Fejezet

AZ ÖSZTÖNDÍJAS JOGVISZONY

3. Az ösztöndíjas együttműködési kötelezettsége

10. § (1) Az ösztöndíjas köteles

a) a [Korm. rendelet 7. § \(7\) bekezdés](#)e alapján a fogadóintézménnyel – ide nem értve a külföldi magyar intézetet – foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesíteni, és azt a vendégoktatói ösztöndíjas jogviszony időtartama alatt fenntartani;

b) az ösztöndíjszerződésében megjelölt külképviseletet, és ha van ilyen, a külképviselet részeként működő külföldi magyar intézetet tevékenysége megkezdését követően felkeresni,

tevékenységéről havi rendszerességgel, írásban tájékoztatást adni, valamint a külképviselettel együttműködni;

c) a vendégoktatói ösztöndíjszerződésben meghatározott feltételek szerint a külföldi magyar intézet tevékenységében részt venni.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettség alól a miniszter indokolt esetben mentesítést adhat, ha a fogadóintézmény nem biztosítja a foglalkoztatási jogviszony létrehozását a vendégoktató számára.

11. § A tartósan külföldi állomáshelyen tartózkodó vendégoktató köteles a tartós külszolgálat ellátására kihelyezett kormánytisztviselő házastársa jogcímén fennálló deviza-illetménypótlék és költségtérítés jogosultságának megállapításához szükséges nyilatkozat megtételéről szóló [4/2020. \(II. 17.\) KKM rendelet](#) szerinti, a központi bérszámfejtés alapbizonylatául szolgáló nyilatkozatok, továbbá az ösztöndíjszerződésben meghatározott dokumentumoknak az ösztöndíjszerződésben előírt módon történő benyújtására a Főosztály és a külképviselet gazdasági szakembere részére.

12. § Az ingázó vendégoktató utazási költségei fedezetül 2024. január 1-jétől a [Korm. rendelet 10. § \(5\) bekezdés](#)ében foglaltak szerint az ösztöndíjszerződésben megállapított vegyes költségtérítés szolgál.

13. § A vendégoktató a „Vendégoktatók a Magyar Kultúráért” (a továbbiakban: VMK) programra benyújtott pályázata keretében köteles előzetesen egyeztetni a vendégoktatói állomáshelyhez rendelt külképviselettel az általa tervezett kulturális programokról, és együttműködni annak szervezésében és lebonyolításában.

4. Az ösztöndíjas jogviszony tartalma

14. § (1) Az ösztöndíjszerződés a vendégoktatói ösztöndíjas jogviszony tartalmát, a felek jogait és kötelezettségeit, az ösztöndíjas részére folyósított ösztöndíjjal és költségtérítéssel kapcsolatos szabályokat, valamint a vendégoktatói ösztöndíjas jogviszony egyéb feltételeit szabályozza.

(2) Az ösztöndíjszerződéseket a Főosztály készíti elő a Minisztérium általános jogi feladatok ellátásáért felelős szervezeti egysége által jóváhagyott és ellenjegyzett szerződésminta alapján.

15. § (1) A [Korm. rendelet 9. § \(2\) bekezdése](#) szerinti hosszabbítás esetén a vendégoktatói ösztöndíjas jogviszonyt folyamatosnak kell tekinteni, ha az ösztöndíjszerződés hatályának meghosszabbítására módosító okiratban annak lejáratá előtt kerül sor. Minden más esetben az ösztöndíjszerződés hatályának lejáratát berendelési időpontnak kell tekinteni, mely vonatkozásában a Külszoltv. 25. § (18) és (19) bekezdése alkalmazandó.

(2) Az ingázó vendégoktató nem jogosult vegyes költségtérítésre, ha az utolsó tárgyhavi kiutazása és az ösztöndíjszerződése hatályának lejáratá közötti idő meghaladja az egy naptári hónapot.

5. Az ösztöndíjas kötelességei

16. § (1) Az ösztöndíjas köteles

- a) részt venni a fogadóintézmény tudományos munkájában, egyéb feladatainak ellátásában (különösen a diákokkal való kapcsolattartás, diákműhelyek, tanszéki konferenciák, ünnepek szervezése, közreműködés Magyarországra irányuló pályázatok elkészítésében, nyelvvizsgáztatás, illetve felvételiztetés stb.);
- b) közreműködni a fogadóintézmény magyarországi kapcsolatrendszerének kiépítésében, illetve bővítésében;
- c) naprakész információkat nyújtani Magyarország tudományos, kulturális, művészeti és társadalmi viszonyairól;
- d) az ösztöndíjszerződése lejártá előtt – szükség esetén – a helyére érkező vendégoktatót megfelelően felkészíteni;
- e) ha a fogadóintézményben működik ilyen, az általa kezelt könyvtár nyilvántartásának átadására a helyére érkező vendégoktató részére;
- f) a Minisztérium által meghatározott képzéseken és továbbképzéseken részt venni;
- g) a fogadóintézménnyel kötött jogviszony megszűnését haladéktalanul a Minisztériumnak bejelenteni;
- h) a részére központilag biztosított informatikai és egyéb leltári eszközöket rendeltetésszerűen használni és azokkal az ösztöndíjszerződése lejártakor elszámolni;
- i) a külképviselet gazdasági szakembere és a Főosztály részére nyilatkozatban bejelenteni a saját és az életvitelszerű állomáshelyen tartózkodó hozzátartozók állomáshelyre érkezését, továbbá az állomáshely végleges elhagyását;
- j) keresőképtelenség esetén orvosi igazolást benyújtani a gazdasági szakember és a Főosztály részére.

(2) A [Korm. rendelet 7. § \(8\) bekezdése](#) szerinti mentesítést a képzésekért, ösztöndíjprogramokért és tudománydiplomáciáért felelős helyettes államtitkár javaslatára a miniszter adhat abban az esetben, ha a fogadóintézmény általi foglalkoztatási jogviszony létrehozásáról kormányközi vagy külföldi államok oktatásért felelős minisztériumával kötött, illetve intézményközi megállapodás külön nem rendelkezik.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túl az ösztöndíjas az ösztöndíj elnyeréséről szóló értesítést követő harminc napon belül elektronikus úton, írásban nyilatkozik, hogy a fogadóintézmény szerződést kíván-e vele létesíteni.

6. Szakmai beszámoló elkészítése

17. § (1) Az ösztöndíjas ösztöndíjszerződésének időtartama alatt köteles a Főosztály részére, a Főosztály által meghatározott formában, a 10. § (1) bekezdés b) pontjában és a 20. § (3) bekezdésében meghatározott szempontrendszer mentén

- a) hiteles és naprakész adatokat szolgáltatni a hallgatók létszámáról, a magyar nyelv és kultúra oktatásának helyzetéről, valamint az e területeket érintő, tudomására jutott változásokról,

b) havi szakmai beszámolót készíteni tárgy hó 20. napjáig az adott időszakban elvégzett tevékenységéről,

c) féléves szakmai beszámolót készíteni február 15., valamint éves szakmai beszámolót készíteni július 15. napjáig az adott időszakban elvégzett tevékenységéről.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti szakmai beszámoló tartalmazza a tárgyhónapban

a) megtartott órák számát, az oktatáson részt vevők létszámát,

b) lebonyolított rendezvények számát, ezek célját, megvalósítását, a résztvevők számát, valamint minden más lényeges adatot.

7. A teljesítésigazolás

18. § (1) A Főosztály az ösztöndíjas 17. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott szakmai beszámolója alapján tárgy hó 25. napjáig készíti el havi teljesítésigazolást, amely alapján az ösztöndíjas ösztöndíjra jogosult.

(2) Az ösztöndíjpótlék és költségtérítés-kiegészítés igazolása kizárólag a 11. §-ban foglaltak szerint történik.

V. Fejezet

TÁMOGATÁS KERETÉBEN FINANSZÍROZOTT VENDÉGOKTATÓI PROGRAM

19. § (1) A Minisztérium támogatási megállapodás keretében finanszírozza a Glasgow-i Egyetem (Glasgow, Egyesült Királyság), a Humboldt Egyetem (Berlin, Németország), a Párizs 3 Sorbonne Nouvelle Egyetemen működő Egyetemközi Magyarságtudományi Központ – CIEH (Párizs, Franciaország), a Regensburgi Egyetem – Hungaricum Intézet (Regensburg, Németország), valamint a Torontói Egyetem (Torontó, Kanada) fogadóintézményekben történő magyar nyelv és hungarológia oktatását, valamint hungarológiai szakkönyvtár működtetését.

(2) A támogatási megállapodás keretében a Párizs 3 Sorbonne Nouvelle Egyetemen működő Egyetemközi Magyarságtudományi Központ – CIEH-n, a Regensburgi Egyetemen és a Torontói Egyetemen finanszírozott vendégoktatók pályázatására a 3–5., 10., 13., 17. és 18. §-t megfelelően alkalmazni kell.

(3) A támogatási megállapodás keretében a Glasgow-i Egyetemen és a Humboldt Egyetemen finanszírozott vendégoktatók kiválasztási eljárásában a Minisztérium nem vesz részt.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott vendégoktatókkal feladatuk ellátására vendégoktatói ösztöndíj- vagy megbízási szerződés köthető.

(5) A (2) és (3) bekezdésben meghatározott vendégoktatók részére a feladat ellátásáért felelős keretgazda rendelkezésre álló forrás terhére könyvet, tankönyvet, taneszközöket és oktatási segédanyagot biztosíthat.

VI. Fejezet

A VENDÉGOKTATÓI TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

20. § (1) A Főosztály a vendégoktatói ösztöndíjszerződés megkötésekor tájékoztatja a vendégoktatót a teljesítményértékelés szempontrendszeréről.

(2) A Főosztály az éves teljesítményértékelését legkésőbb tárgyév augusztus 15. napjáig megküldi a vendégoktató részére.

(3) A vendégoktatói teljesítményértékelés szempontrendszerét a Főosztály határozza meg, az alábbi elvek mentén:

a) oktatói tevékenység a fogadóintézmény értékelése alapján;

b) oktatói tevékenység a hallgatók értékelése alapján;

c) adminisztráció, a beszámolók minősége, a határidők betartása;

d) kapcsolattartás a Főosztály munkatársaival;

e) hallgatókkal való kapcsolattartás (diákműhelyek, ünnepek, tantermen kívüli események szervezése, segítségnyújtás magyarországi ösztöndíjpályázatok elkészítésében stb.);

f) a szak/tárgy népszerűsítése az egyetemen belül és azon kívül (népszerűsítő események szervezése, illetve azokon való részvétel stb.);

g) részvétel a fogadóintézmény tudományos munkájában, egyéb feladatainak ellátásában (részvétel az értekezleteken, felvételiztetésben, záróvizsgáztatásban, tanszéki konferenciák szervezésében, pályázatok előkészítésében és lebonyolításában stb.);

h) részvétel a VMK-ban;

i) együttműködés a külképviselettel;

j) részvétel a Főosztály által szervezett eseményeken és a vendégoktatói hálózat éves konferenciáján.

(4) Ha a vendégoktató éves teljesítményértékelésében az értékelési szempontok több mint felében nem megfelelő értékelést kap két egymást követő tanévben, vagy az őt fogadó intézmény írásban jelzi, hogy a vendégoktató munkája nem megfelelő, akkor ösztöndíjas jogviszonya azonnali hatályú felmondással megszüntethető.

(5) A vendégoktató éves teljesítményértékelésének felülvizsgálatát kezdeményezheti a képzésekért, ösztöndíjprogramokért és tudománydiplomáciáért felelős helyettes államtitkárnál.

VII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

21. § Ez az utasítás a közzétételét követő napon lép hatályba.

22. § A fogadóintézményekkel határozatlan időre kötött megállapodásokat aláírásuktól számított háromévente felül kell vizsgálni.

23. § Hatályát veszti a vendégoktatói ösztöndíjprogram és a támogatás keretében finanszírozott vendégoktatói program működési szabályzatáról szóló [1/2022. \(II. 26.\) KKM utasítás](#).

Szijjártó Péter s. k.,

külgazdasági és külügyminiszter